

ara és demà

Generalitat de Catalunya
Consell Escolar de Catalunya

**Debat sobre el futur
de l'educació a Catalunya**

Ara és demà

Debat sobre el futur de l'educació a Catalunya

Memòria de les jornades presencials

Juliol de 2017

Memòria de les jornades presencials *Ara és demà*. Curs 2016-2017

En el marc del debat *Ara és demà*, el Consell Escolar de Catalunya va organitzar tres jornades monogràfiques i una jornada de cloenda, que es van dur a terme en els espais de Cosmocaixa de Barcelona. L'objectiu de les jornades monogràfiques era abordar les temàtiques de les diferents ponències des de la perspectiva internacional, alhora que difondre bones pràctiques que es desenvolupen en els centres educatius d'arreu de Catalunya amb relació a les ponències corresponents per a cada una de les jornades.

Les jornades monogràfiques es van fer els dies 14 de gener, 4 de febrer i 4 de març, i la jornada de cloenda el dia 25 de març de 2017, i van comptar amb una mitjana de 500 assistents cada una.

Els programes de cada jornada es van difondre a través de la pàgina web i les xarxes socials del Consell Escolar de Catalunya. Es van enviar també correus electrònics destinats a grups d'interès amb antelació a cada jornada a fi d'informar-los del procediment per a la inscripció, que es feia a través d'un formulari allotjat a la web del Consell Escolar de Catalunya. Les persones interessades també van disposar del correu electrònic araesdema@gencat.cat per fer arribar les observacions oportunes respecte a l'organització de les jornades.

L'assistència a les jornades estava oberta a qualsevol persona interessada en el debat, tant a títol individual, com en representació d'un centre educatiu, entitat, fundació, empresa relacionada amb l'àmbit educatiu, sindicats i patronals, universitats, etc.

Estructura general de les jornades

Primera part					
9.00-9.15h	Presentació a càrrec de Lluís Font, president del Consell Escolar de Catalunya		Auditori		
9.15-10.30h	Experiència internacional o debat				
10.30-11.00h	Relator que enllaça amb el sistema educatiu de Catalunya				
11.00-11.30h	Pausa-cafè				
Segona part: difusió d'experiències d'arreu de Catalunya					
	Auditori 312 persones	Sala Àgora 190 persones	Sala Alfa 65 persones	Sala Beta 65 persones	Sala Gamma 55 persones
11.30-12.10h	Experiència	Experiència	Experiència	Experiència	Experiència
12.10-12.40h	Experiència	Experiència	Experiència	Experiència	Experiència
12.40-13.20h	Experiència	Experiència	Experiència	Experiència	Experiència
13.30-14.00h	Comiat i invitació al debat a través dels diferents canals de participació				

* En la jornada del 4 març, corresponent a l'alumnat, no vam disposar de l'Auditori per a la difusió d'experiències, però sí de la Sala Omega, amb capacitat per a 80 persones.

Calendari

	Temes de les jornades	
14 de gener	"Els pilars del sistema educatiu"	"L'arquitectura del sistema educatiu"
4 de febrer	"El centre educatiu"	"El professorat"
4 de març	"L'alumnat"	
25 de març	Jornada de cloenda: resposta de tots els ponents a les aportacions rebudes i participació dels assistents	

En les dues primeres jornades, les persones assistents van escoltar la conferència d'un expert internacional a l'Auditori i, després de la pausa-cafè, es van distribuir en els diferents espais per seguir les presentacions de les pràctiques innovadores relacionades amb les ponències corresponents. En la tercera jornada, es va substituir la presentació d'una experiència internacional per un debat amb quatre experts de l'àmbit docent al voltant del tema "Com aprenen els alumnes?". En la jornada de cloenda, els autors de les ponències van disposar de quinze minuts cada un per fer respondre les aportacions que s'havien rebut fins al moment i posteriorment es va obrir un debat amb els assistents, moderat per Xavier Grasset. Després de la pausa-cafè tots els assistents van poder intervenir, fer aportacions o consultes als ponents.

Selecció de bones pràctiques de centres educatius de Catalunya

Per a cada jornada, es van seleccionar bones pràctiques de centres educatius d'arreu del territori que mantenien un enllaç rellevant amb algun dels continguts de les ponències. L'objectiu era no només donar a conèixer l'experiència, sinó també vincular-la amb els aspectes que els ponents havien exposat a les ponències.

A les sessions de 14 de gener i el 4 de febrer, van ser convidats 32 centres que van disposar de 40 minuts cada un per fer la seva exposició.

La jornada del dia 4 de març va tenir una estructura diferent, atès que els protagonistes van ser els mateixos alumnes, que van presentar les experiències del treball intern dut a terme als seus centres en relació amb el debat i van donar a conèixer la seva visió sobre com volen que sigui el sistema educatiu a Catalunya en el futur. En aquest cas, cada centre participant va disposar de 10 minuts per a l'exposició. Els directors d'aquests centres i el professorat havien rebut prèviament unes orientacions per promoure la participació de tota la comunitat en el debat i dur a terme actuacions concretes a les aules.

La representació va ser d'un centenar d'alumnes de totes les etapes educatives, d'educació infantil i primària, educació secundària obligatòria, batxillerat, cicles formatius o ensenyaments de règim especial. També van participar en aquesta jornada representants de les famílies, representants d'organitzacions juvenils i professorat d'aules hospitalàries i de centres de formació d'adults en centres penitenciaris.

Qüestions orientatives

Amb la finalitat d'orientar els centres per preparar les presentacions d'experiències a les jornades, es van dur a terme prèviament unes reunions presencials a les quals es va convidar un representant de cada centre participant. En aquestes reunions es va plantejar l'estructura i l'organització de cada jornada i es van lliurar les qüestions que havien de servir als centres per fer l'enllaç entre la seva experiència i algun element del contingut de les ponències. Les qüestions que es van facilitar van ser les següents:

“Els pilars del sistema educatiu”

- Equitat i qualitat. Quines estratègies proposeu per garantir la igualtat d'oportunitats i l'educació de qualitat a l'abast de tothom?
- Inclusivitat. Quins són al vostre parer els elements per aconseguir la inclusivitat a l'aula, al centre, a l'entorn i al sistema educatiu?
- Plurilingüisme i interculturalitat. Quin tractament del plurilingüisme i la interculturalitat calen per preparar la ciutadania per a una societat democràtica i plural?
- La família, primer agent educatiu. Com es pot enfortir el rol de la família amb relació a l'educació? Com s'ha de vehicular la seva participació en la presa de decisions sobre polítiques educatives?

“L'arquitectura del sistema”

- Etapes educatives. Quins canvis proposaríeu en l'estructura de les etapes educatives per garantir l'èxit i la formació al llarg de la vida?
- Relacions del sistema educatiu amb altres sectors socials. Quines accions de col·laboració han d'establir-se amb els agents que intervenen en l'educació des dels àmbits sanitari, de benestar social, de justícia, etc.?
- Formació professional. Quines característiques ha de tenir la formació professional per respondre als reptes actuals i futurs, aconseguir una millor adaptació al mercat laboral i incrementar el nivell formatiu de la població?
- Nous itineraris: noves oportunitats. Quins canvis cal introduir en el sistema educatiu amb relació als itineraris formatius per oferir noves oportunitats als alumnes que ara abandonen?

“El professorat”

- Perfils professionals. Com han d'evolucionar els perfils professionals dels docents amb relació a l'acompanyament en el procés de formació dels alumnes i la gestió del coneixement?
- Formació inicial i formació permanent. Quines característiques proposeu que tinguin la formació inicial i la formació permanent del professorat?
- Accés i avaluació de la funció docent: carrera docent. Com s'ha d'accedir a la condició de docent i com s'ha d'avaluar la carrera docent?
- Ètica i deontologia de la pràctica docent. Quins elements han de definir l'ètica i la deontologia de la pràctica docent?

“El centre educatiu”

- L'autonomia de centre. Cap a quina concepció d'autonomia de centre penseu que s'ha d'evolució? Quines necessitats d'avaluació tindran els centres en el futur?
- Processos de participació. Quins processos de participació calen perquè l'autonomia de centre integri els diversos sectors de la seva comunitat educativa?
- Col·laboració amb altres agents educatius: xarxa educativa. En què ha de consistir la col·laboració del centre amb els agents educatius del seu entorn proper?
- Governança i lideratge. Quin rol han de desenvolupar els directors i els equips directius en la governança i el lideratge dels centres?

Així mateix, es van formular una sèrie de preguntes per orientar els ponents de la taula rodona de la jornada de l'alumnat:

- Enfocament competencial de l'aprenentatge. Com s'ha d'articular en el futur un enfocament competencial de l'aprenentatge? Quines són les competències a assolir per tot l'alumnat, independentment d'aquelles altres en què destaquin amb major potencialitat?
- Com s'aprèn i quines són les propostes educatives més encertades per afavorir els processos d'aprenentatge?
- No tothom aprèn al mateix ritme ni en el mateix moment, no és vàlida qualsevol metodologia. Quines són les metodologies vàlides?
- Les neurones mirall ens ajuden a fer aprenentatges eficaços?
- “L'escola compensadora”, què compensa i per què?
- Autoconcepte, autoestima, motivació i emocions. Quin paper juguen en els aprenentatges? Quina és la millor proposta educativa per aprofitar els seus efectes positius en l'alumnat?
- Com condicionen les expectatives dels adults sobre els alumnes els seus processos d'aprenentatge?
- Què s'entén per conflicte cognitiu?
- Com contribueixen les interaccions socials, el grup-classe i la influència dels docents en la construcció de l'aprenentatge per part de l'alumne?
- Els hemisferis del cervell i els estils de pensament analític o global enfront les propostes educatives vigents. Com haurien de ser les activitats d'aprenentatge per donar-hi resposta?
- Personalització i acompanyament en l'aprenentatge. Quines mesures proposaríeu per desenvolupar la personalització i l'acompanyament per a la millora en els aprenentatges?
- Com el llenguatge estructura el pensament i a la inversa? Quins altres factors influeixen? Com podem fomentar els diversos llenguatges en les activitats d'aula?
- Creixement personal, compromís social i valors democràtics. Quins valors han de definir la socialització educativa dels infants i joves, i com s'hauria d'implicar la família en aquest procés?
- Què significa que un alumne sigui autònom?
- Avaluació i aprenentatge: “digues com avalues i et diré com ensenyas”. Com dóna sentit l'avaluació als processos d'aprenentatge?
- Noves formes d'aprendre: tecnologies i xarxes socials. Quina és la contribució de les tecnologies i les xarxes socials per desenvolupar noves formes d'aprendre?
- Si tota la societat educa, quina és l'especificitat dels centres educatius?

Participants a les jornades

14 de gener de 2017: “Els pilars del sistema educatiu” i “L’arquitectura del sistema educatiu”

Presentació de l'experiència internacional a càrrec de Viivi Lokk, especialista en projectes de cooperació internacional del Ministeri d'Educació de Tallin, Estònia. Moderador: Xavier Chavarria, president del Fòrum Europeu d'Administradors de l'Educació de Catalunya (EFEA)

Presentació simultània de quinze projectes d'innovació pedagògica o pràctiques educatives de referència, a càrrec de 24 professionals i 5 moderadors:

Bloc 1:

- “Plurilingüisme 4.0: el món a la llengua!”. Institut Antoni de Martí Franquès, de Tarragona. Jean Marc Segarra, director, i Jordi Satorra i Marin, cap d'estudis
 - “Aprentatge per projectes i espais”. Escola La Trama, de Sabadell. Marifé Garcia, directora, i Queralt Francisco Castilla, cap d'estudis
 - “El Llindar, una escola de noves oportunitats”. Centre El Llindar, de Cornellà de Llobregat. Begonya Gasch, directora
- Moderador: Antoni Domènech, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 2:

- “ZER Montsià, escolarització d'alumnat 1-12 anys”. Joan Carles Galve Torres, director, i Gemma del Salvador Corbera, cap d'estudis
 - “Nova etapa intermèdia dels 10 als 14 anys”. Col·legi Claver Raimat, de Lleida. Francisco Javier Puyol, director general de Jesuïtes Lleida Col·legi Claver
 - “L'orientació educativa com a eix vertebrador i d'acompanyament del nostre PEC”. Institut Torre Roja, de Viladecans. Manel Merino Valencia, cap d'estudis, orientador, coordinador i impulsor del projecte
- Moderador: Raül Manzano, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 3:

- “El valor de l'educació no formal”. Fundació Pere Tarrés, de Barcelona. Carles López, coordinador de la xarxa de centres socioeducatius, i Esther Arimon Perez, cap de l'Àrea Educativa de la Fundació Joan Salvador Gavina
 - “Canvi metodològic: ABP i SCRUM a l'Institut Montsià, d'Amposta”. Toni Morant, coordinador del projecte, i Jorge Bellés Segarra, cap d'estudis
 - “Suport a l'orientació i treball en xarxa en les transicions entre l'ESO i els itineraris professionals (PFI, CFGM) i acompanyament de l'alumnat en risc d'abandonament a Ciutat Vella”. Consorci d'Educació de Barcelona. Anna Campos Pujadas, tècnica del Servei d'Orientació Pla jove de Ciutat Vella i Sergi Bercero, tècnic d'Orientació al Pla jove de Ciutat Vella
- Moderadora: Dolors Vique, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 4:

- “Prendre partit”. Institut de Gurb. Teresa Pietx, directora, coautora i impulsora del projecte
- “La fusió de dos entorns d’aprenentatge: una oportunitat per a la complexitat”. Centre d’Educació Especial Ca N’Oriol, de Rubí. Dolors Castaño, directora. Escola Teresa Altet, de Rubí. Dolors Oliver Agüera, directora
- “Millorar la competència lingüística i comunicativa amb l’ús creatiu dels dispositius mòbils”. Escola Els Cossetans, de Cunit. Pilar Soro, mestra de primària, coordinadora TAC del centre i impulsora del projecte
Moderadora: Carmina Pinya, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 5:

- “El batxillerat internacional”. Institut Jaume Vicens Vives, de Girona. Anna Masós, directora, M. Assumpció Roure Ombravella, coordinadora del batxillerat internacional, i Pilar Escriche Riera, professora de llengua anglesa
- “Els ensenyaments artístics”. Escola d’Art i Superior de Disseny, de Vic. Felip Vidal, director, i Montse Salcedo, cap d’estudis
- “L’ecosistema educatiu local”. Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona. Josep Nieto Quintana, tècnic assessor
Moderador: Jordi Sabaté, exmembre Consell Escolar de Catalunya

4 de febrer de 2017: “El centre educatiu” i “El professorat”

Exposició sobre l’estructura i el funcionament del sistema educatiu de Finlàndia, a càrrec de Sanna Vahtivuori-Hänninen, directora de projectes de nous entorns d’aprenentatge al Ministeri d’Educació i Cultura de Finlàndia, i correlació amb el sistema educatiu de Catalunya, a càrrec de Xavier Melgarejo, psicòleg i pedagog expert en l’educació finlandesa i catalana.

Presentació simultània de setze projectes d’innovació pedagògica o pràctiques educatives de referència, a càrrec de 34 professionals i 4 moderadors:

Bloc 1:

- “Formació interna de centre”. Escola Llibertat, de Badalona. Muntsa Roca, directora, i Anna Ariño, cap d’estudis
- “L’aprenentatge compartit, un model de formació docent en el centre”. Institut Joaquina Pla i Farreras, de Sant Cugat del Vallès. Josep Oriol Rodón, director, i Dolors Bosch, professora coordinadora del màster de formació del professorat
- “MIF. Programa de millora i innovació en la formació inicial de mestres”. Enric Prats, secretari del programa i professor de pedagogia internacional a la UB
- “Programa pilot de residència docent”. Natàlia Llorente, directora de la Fundació Empieza por Educar a Catalunya; Laia Bou, directora de l’Institut Montperdut, de Terrassa; Joan Miralles, coordinador del màster de secundària UPF-UOC, i Laura Carmona, estudiant del màster de secundària
Moderador: Juli Palou, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 2:

- “La gestió d’una llar d’infants amb alumnes discapacitats”. Fundació Nexe. Maria Mestre, coordinadora de l’escola bressol, i Ana Marín, directora general de la fundació
 - “Junts aprenem a aprendre”. Escola Pepa Colomer, del Prat de Llobregat. Sandra Gallardo, directora; Eva Palau, cap d’estudis pedagògics, i Violant Olivares, cap d’estudis artístics
 - “L’aprenentatge competencial, una eina per desenvolupar l’autonomia de l’alumnat adult”. CFA Lluís Castells, de Sant Boi de Llobregat. Jordi Olvera, director, i Berta Romero, coordinadora LIC
 - “#Juntsmillor”. Institut Escola Daniel Mangrané, de Tortosa. Dolors Queralt, directora; Alberto Estevan, cap d’estudis, i Pedro Cózar, coordinador pedagògic
- Moderadora: Lluïsa Nicolau, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 3:

- “L’educació 0-3 a les llars Saltiró, de l’Hospitalet, i Mafalda, de Barcelona”. Rut Baqués, educadora
 - “Fent camí cap a la inclusió”. Mariona Torredemer, presidenta de l’EEE Crespínell; Núria Altet, directora de l’Escola Lanaspá-Giralt, i George Peter Grayling, director de l’Institut Montserrat Roig, de Terrassa
 - “El centre educatiu. Funcionament de la ZER Riu Ondara”. Teresa Marimon, directora; Celina Bosch, cap d’estudis, i Begonya Escolà, secretària
 - “Innovar amb èxit: la importància d’una bona gestió”. Col·legi Mare de Déu dels Àngels de Barcelona, Mònica Ferré, directora titular
- Moderador: Carles Duarte, director general de la Institució Cultural del CIC

Bloc 4:

- “La Sínia, una intervenció socioeducativa”. Escola La Sínia, de Vic. Jordina Codinachs, directora; Xevi Planàs, cap d’estudis, i Anna Vilaró, secretària
 - “L’Institut de Sils, centre obert, actiu i inclusiu”. Institut de Sils, Iolanda Arboleas, directora
 - “1 organització, 3 estudis, 1.700 aprenentatges”. Institut Baix Camp, de Reus. Josep G. Lluís Queralt, director
 - “Fem xarxa!”. Escola Dolors Monserdà-Santa Pau. Roser Bassedas, directora; Institut Menéndez y Pelayo. Concha Fernández, directora; Escola Tàber. Maite Roca, directora.
- Moderadora: Núria Vallduriola, membre Consell Escolar de Catalunya

4 de març: “L’alumnat”

Taula rodona “Com aprenen els alumnes?” amb intervenció de:

- David Bueno, doctor en biologia i professor de genètica a la Universitat de Barcelona. Especialista en neurociència i divulgador d’articles específics en revistes especialitzades
- Montserrat Castelló, doctora en psicologia i catedràtica de la Universitat Ramon Llull. Coordinadora del màster i doctorat interuniversitari en psicologia de l’educació
- Francina Martí, llicenciada en filologia catalana i catedràtica d’ensenyament secundari. Presidenta de l’Associació de Mestres Rosa Sensat

- Ferran Ruiz, llicenciat en ciències físiques i catedràtic de matemàtiques d'ensenyament secundari. Director del programa d'informàtica educativa (1994-2001) i president del Consell Escolar de Catalunya (2011-2016)
Moderador: Ismael Palacín, director de la Fundació Jaume Bofill

Presentació simultània de trenta experiències per part d'un centenar d'alumnes i de 38 professionals, quatre joves, un representant de les famílies i cinc moderadors:

Bloc 1:

- Alumnes de batxillerat dels centres Col·legi Mare de Déu dels Àngels, de Barcelona; Institut Ronda, de Lleida; Institut Gabriel Ferrater i Soler, de Reus; Institut Jaume Vicens Vives, de Girona, i Institut Ramon Berenguer IV, d'Ampostà
- Representants del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC)
Moderadora: Carme Vigués, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 2:

- Alumnes de formació professional dels centres Institut de l'Ebre, de Tortosa; Escola d'Art i Superior de Disseny Ondara, de Tàrraga; Institut Castellarnau, de Sabadell; Institut Pere Martell, de Tarragona, i Institut Thos i Codina, de Mataró
- Roser Jové, professional de l'aula hospitalària de Can Ruti, a Badalona
Moderador: Miquel Àngel Cullerés, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 3:

- Alumnes d'educació secundària obligatòria dels centres següents: Institut de Tordera; Col·legi Les Alzines, de Girona; Institut Manuel de Montsuar, de Lleida; Institut Cal Gravat, de Manresa, i Fundació El Llindar, de Cornellà de Llobregat
- Pedro Albino, professional del CFA Carme Karr, Centre Penitenciari Lledoners, de Sant Joan de Vilatorrada
Moderadora: Calamanda Vila, membre del Consell Escolar de Catalunya

Bloc 4:

- Alumnes d'ensenyaments artístics, esportius i d'idiomes, i d'educació d'adults en els centres Escola Germanes Bertomeu, de Mataró (alumnes de primària en un centre amb projecte artístic); Escola Oficial d'Idiomes, de Cornellà de Llobregat (estudiants d'idiomes); Institut de Tecnificació, d'Ampostà (alumnes d'ensenyaments esportius), i Institut Narcís Oller, de Valls (alumnes d'ESO en un centre amb projecte artístic)
- Representants de l'Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC)
Moderador: Àngel Domingo, inspector d'Educació

Bloc 5:

- Alumnes d'educació infantil i primària dels centres Col·legi Immaculada Concepció, de Lloret de Mar; Escola Mil·lenari, de Cardedeu; Escola Riera de Ribes, de Sant Pere de Ribes; Escola Espai 3, de Sant Joan Despí, i Escola Joaquim Ruyra, de l'Hospitalet de Llobregat
- Josep Maria Roura, representant d'associacions de pares i mares d'alumnes
Moderador: Jesús Moral, secretari del Consell Escolar de Catalunya

Valoracions dels assistents a les jornades extretes dels qüestionaris d'avaluació

Jornada del 14 de gener de 2017

Comentaris sobre aspectes logístics:

- L'hora de començament de la jornada és massa aviat per a la gent que venim de 200 quilòmetres.
- Les sales en què es presenten les experiències estan molt bé, però podrien ser circulars per afavorir el debat.
- Hauria estat bé tenir més temps per fer debat o reflexió sobre els tallers o ponències.
- La traducció simultània és un sistema caduc, contrari al plurilingüisme. S'ha d'incorporar un sistema de traducció que converteixi en text i es projecti en pantalla. Cal sentir la llengua del parlant, encara que no es compregui. Sempre es poden copsar paraules. Això és una societat plurilingüe. Encara que no parlis una llengua, l'has de sentir, i amb ajuda de subtítols es pot seguir bé.
- S'ha de disposar d'aparcament per als que venen de fora. És difícil l'accés en transport públic.

Comentaris sobre les experiències presentades:

- Les intervencions de les escoles i de l'institut: excel·lents, engrescadores, sinceres i properes.
- Com a ponents, considerem que 30 minuts era poc temps per explicar amb més detall el projecte. Amb 45 minuts considerem que hauríem pogut explicar-ho amb més tranquil·litat.
- ZER Montsià: magnífica exposició, en què va quedar demostrat que el treball en equip del professorat dona bons resultats, com també la igualtat d'oportunitats per als petits d'un any i dos anys que disposen de llars d'infants als municipis. Ara cal que siguin gratuïtes i així absolutament totes les nenes i els nens podrien iniciar la socialització i faríem camí per a l'equitat.
- Col·legi Claver Raimat: impactant exposició. Canvis que donen un impuls diferent a l'aprenentatge centrat amb l'alumna/e, el treball col·laboratiu, tutoria... Perquè arribi a tothom tot allò que és excel·lent d'aquesta experiència, caldrà adaptar-ho a les altres realitats.
- Institut Torre Roja: brillant exposició. La tutoria és la clau que obre la porta d'un treball d'equip del professorat en què l'alumnat és el centre, com també la confiança i la comunicació tant amb els alumnes com amb les famílies, que ha de ser fluïda perquè educar és acompanyar tots junts (professorat i famílies) a les noies i els nois en aquesta etapa de la vida tan canviant, però plena i rica de matisos perquè donin el millor d'ells mateixos.
- Molt interessants totes. Després de tot el matí, hi havia moltes coses a comentar i va faltar temps. De fet, un altre dia jo optaria per fer una altra pausa breu de dinar (potser a compte de cadascú) i un debat d'una horeta com a cloenda.
- Hauria estat bé que després de cada exposició hi hagués hagut diàleg entre els assistents, no només per fer preguntes, sinó també per poder fer aportacions.
- Em va agradar molt la qualitat i l'educació del diàleg, molt lluny del llenguatge que tristament és habitual al carrer, a la televisió, etc. I l'esperit d'obertura i anhel per un món educatiu millor, en contrast amb la desgana i poca professionalitat per part d'un nombre cada cop major de professionals, joves i sense vocació. Felicitats a tots els ponents, i un 10 per al moderador.
- Massa presentació de casuístiques individuals. Hauríem de parlar més de com proposem el futur.

Comentaris sobre la qualitat general de la jornada en relació amb les expectatives:

- La jornada va estar per damunt de les expectatives. Gràcies per l'organització i dedicació.
- Poc participativa, poc debat... Van mancar experiències de l'àmbit 0-3 anys (cap) i alguna de temps de lleure dins l'horari de l'escola: el projecte de migdia, les extraescolars... algun projecte integrat d'espai escolar amb una concepció global de l'horari lectiu i no lectiu.
- Crec que la xerrada sobre l'educació a Estònia no és adequada quan es vol parlar dels pilars de l'educació a Catalunya; comparar dos sistemes educatius amb realitats tant diferents fa de mal reflexionar. A mi m'hauria agradat molt més que hagués vingut un expert que parlés dels nostres pilars i fonaments.
- Falta de debat dels assistents, molt unidireccional.
- Vaig trobar a faltar la veu de l'educació 0-3. Estic molt contenta de poder-hi participar i que ens hàgiu volgut escoltar a la propera jornada.
- Les ponències estaria bé que arribessin a tots els centres: ZER, primària, secundària. Són uns bons exemples pràctics.
- La primera intervenció poc clara i pobre en continguts; m'esperava més. Pel que fa a la resta, molt interessant.
- M'esperava més participació dels assistents a la jornada.
- Per tal de facilitar la inscripció a la jornada següent, estaria bé rebre informació de quan s'obre el període d'inscripció.
- Molt bé complir gairebé l'horari previst.
- Penso que hauria està força interessant que el públic assistent hagués pogut fer preguntes a la senyora Viivi Lokk.
- Enriquidora i esdevenidora de reflexió, camí a la idoneïtat d'un bon sistema educatiu.
- Va ser una jornada molt interessant. Anima molt veure que hi ha tantes iniciatives, tant públiques com privades, i que s'inclouen totes en aquestes trobades. La barreja de professions entre els assistents també va ser molt enriquidora. Ja tinc ganes que arribi la propera jornada.
- Felicitats a tots els que heu treballat per fer-ho possible. Em va fer molta il·lusió adonar-me'n que realment a Catalunya estem treballant pel futur de l'educació, i, tot i que hi ha molta feina a fer, ja es veuen els primers fruits en aquestes experiències!
- Caldria penjar els vídeos de les 15 experiències presentades.
- Caldria haver passat les experiències en temps real.

Jornada del 4 de febrer de 2017

Comentaris sobre aspectes logístics:

- En les sales adjuntes no teníem la possibilitat d'escoltar la ponent en anglès. Ho vaig trobar a faltar.
- Donada la ubicació, crec que és important facilitar l'aparcament gratuït.
- Les cadires de fusta (per a una sessió de més de 45 minuts) són incòmodes.
- Potser no caldria donar la carpeta a les persones que ja han anat a altres jornades.
- Per sort vivim en un país interessant per als altres. Si volem ser capdavaners, escoltats i aprenents, cal tenir present en la traducció el castellà.
- Són jornades molt interessants i ben organitzades. En tots els detalls, inclòs l'esmorzar que és magnífic, sents que et cuiden; els mestres no hi estem acostumats.
- Algunes sales dels grups varen quedar petites per la gran afluència d'assistents.

- L'estona d'intervenció del senyor Xavier Melgarejo es va fer curta. Aquesta primera part va ser molt interessant. Potser també hauria estat interessant la possibilitat de fer preguntes i intervencions des del públic.
- M'hauria agradat poder seguir la conferenciant finlandesa en versió original per captar els matisos dels detalls. Gràcies.
- M'agradaria haver estat a l'auditori. Volia escoltar la ponent en anglès i no la traducció.
- Poseu una mica de fruita als esmorzars!
- Per als professors que venim des de lluny, crec que caldria fer algun tipus de mesura per no haver de pagar més de 10€ de pàrquing (despesa que hem de sumar a la benzina).
- Us vull felicitar per l'excel·lent organització de les Jornades. Com a ponents, vam estar molt ben atesos i cuidats. Moltes gràcies!
- M'agradaria que fos un espai també de debat o de poder fer alguna pregunta.

Comentaris sobre les experiències presentades:

- Hi ha intervencions del públic que no estan dins de la temàtica de la taula. Cal saber tallar-les.
- Escola Badalona: bona exposició. Han mostrat el treball, no sempre fàcil, que a través d'una formació interna amb uns objectius clars i concrets, amb coherència pedagògica i compromís es pot aconseguir la "transformació" del claustre.
- Institut de Sant Cugat: excel·lent exposició. Molt interessant l'organigrama presentat. Es va demostrar la importància i el valor que donen a una bona comunicació: equips docents, departaments, àmbits, en què es troba professorat de diferents departaments per poder treballar per projectes. A més es va proposar que el professorat jubilat pugui participar en la formació de professors, per exemple, per avaluar.
- MIF: interessant informació per donar a conèixer aquest programa. Suggeriment: un formador hauria d'haver treballat abans impartint classes en el nivell en què exerceixi de formador per conèixer el tarannà, les dinàmiques, la realitat de l'aula. El ponent del MIF es va limitar a presentar la pàgina web del projecte.
- Institut Terrassa: exposició molt interessant. És molt important i necessari que els estudiants que es preparen per ser docents puguin comptar amb un bon acompanyament —mentor— per dur a terme la part pràctica.
- Vaig trobar molt interessant la conversa entre el Xavier Melgarejo i la Shaana V., però massa curta perquè aquest havia perdut molt temps al principi parlant de detalls que no tenien interès pels assistents.
- Les cinc experiències m'han aportat idees i noves possibilitats. Gràcies!
- El programa pilot de residència docent hauria de ser el mateix que el dels metges i, per tant, amb remuneració i no amb beca.
- No hi ha debat.
- En general tot molt interessant. Moltes gràcies!
- Ajustar les exposicions al temps pactat.
- M'hauria agradat que l'exposició per part dels ponents inclogués una part pràctica en què exposessin el desenvolupament d'una activitat concreta.
- S'ha de demanar als ponents l'ús de mitjans audiovisuals ben organitzats i clars que recullin els aspectes clau de la ponència.
- Excel·lents experiències de centres! Agrair als i les ponents la sinceritat, la reflexió, el compromís i les ganes de fer un món millor! Moltes gràcies!

Comentaris sobre la qualitat general de la jornada en relació amb les expectatives:

- Les jornades són impecables pel que fa a continguts i plantejament, però s'adrecen només a personal docent. Hi ha manca de coherència amb el que plantegen part de les ponències, fent èmfasi a una escola oberta, però a la pràctica les jornades s'organitzen amb la visió tradicional d'escola tancada, formada única i exclusivament per l'horari lectiu i els/les mestres. És una llàstima que no s'estiguin aprofitant per avançar i donar valor a l'escola com a espai format per diversos agents educatius, d'educació formal i no formal. M'ha sorprès molt negativament que en cap cas s'esposessin experiències de temps de migdia, extraescolars o activitats de vacances.
- La primera part ha estat genial, les persones convidades a fer les ponències van estar esplèndides, el discurs va ser molt interessant.
- Proposta: comptar amb el professorat amb més experiència a punt de jubilar-se o bé jubilat per ajudar i/o complementar la preparació del professorat novell en aspectes pràctics del dia a dia.
- La conversa entre el senyor Melgarejo i la senyora Saana Vahtivuori va ser absolutament genial, llàstima que el temps fos tan curt. Hi hagués hagut d'haver debat.
- En el moment de fer l'elecció d'un bloc, es fa molt difícil, ja que no totes les exposicions interessaven per igual a tot el públic. En el meu cas, m'interessaven dues experiències del bloc 1 i dels altres blocs també me n'interessava alguna altra.
- Molt bon ambient de reflexió pedagògica! Que no quedi aquí! Ens necessitem els uns als altres per seguir creixent i pensant en l'educació dels nostres infants i joves.
- Em pensava que hi hauria més debat amb relació als temes i no pas una exposició d'experiències positives i reals.
- Va bé conèixer aquestes propostes, però si es vol canviar el sistema, o això sembla que es persegueixi, cal crear espais i no només a l'institut i possibles espais paral·lels.
- El temps no es va calcular prou bé per poder obrir debat.
- Trobo molt a faltar que no es tracti, de manera rigorosa i aprofundida, el paper de la llengua catalana a l'ensenyament, especialment a secundària, en què hi ha un dèficit important.
- S'ha de tenir cura en la traducció.
- La jornada ha estat molt interessant, en particular la presentació del sistema finlandès. Tanmateix, trobo a faltar una reflexió profunda i documentada sobre l'ús del català que, malgrat diverses proclames —més simbòliques que pràctiques— de la seva qualitat d'eix vertebrador, sembla que a cada estudi sociolingüístic vagi perdent possibilitats de jugar efectivament el rol que se li atribueix.
- Ha estat molt interessant i enriquidor! Llàstima que no es pot intercanviar l'assistència entre les diferents ponències de tots els blocs. En cada bloc n'hi ha alguna que no interessa tant, mentre n'hi ha alguna d'un altre bloc que sí.

Jornada del 4 de març de 2017

Comentaris sobre aspectes logístics:

- En la recepció no es van informar d'on havíem d'anar, i tampoc vàrem poder esmorzar.
- Ha estat una experiència inoblidable.
- Més debat i menys estructures piramidals.

- En el nostre cas, que vam presentar a la sala Omega, era poc apropiada perquè nens de 1r d'ESO se sentissin còmodes. L'altra és que seria millor treure taules i utilitzar el faristol, ja que asseguts s'apaga l'expressivitat. En tot cas, cal felicitar ben sincerament l'organització.
- Avisar als centres amb més antelació per poder preparar millor les exposicions i explicar millor com s'ha de procedir per enviar totes les inscripcions, formats de les exposicions...
- Una observació: només hi havia hostesses a l'auditori.

Comentaris sobre les experiències presentades:

- Com ja vaig dir a la meva intervenció al torn de paraules, l'enregistrament hauria de ser de visionat obligatori a tots els claustres.
- Com sempre, ha sigut una pena que no hi hagués cap polític a l'acte. Tots els grups ho van fer molt bé i la conclusió general va ser que, després de tot, tota la feina feta no arribarà a aquells que de veritat podrien millorar el sistema educatiu.
- Valoro molt positivament la implicació d'alumnes a la jornada.
- La tasca que han fet els alumnes a l'escola ha estat molt interessant. Les conferències, però, van ser un xic avorrides i repetitives.
- Valoro amb un 3 les aportacions dels alumnes, ja que singularment eren correctes. Però era excessiu el nombre d'intervencions. Amb dues escoles ja n'hi havia prou.
- Quant al representant de pares i mares, es mereix un 0. La seva intervenció va ser molt improvisada i mancada de rigor. No té ni idea del que vol dir inclusió. L'exemple que va donar amb l'alumne amb diabetis estava molt fora de lloc.
- Hauria estat bé poder fer una mica de debat i que hi fossin presents representants d'altres estaments lligats a l'educació. En general era unidireccional, els alumnes presentaven les seves inquietuds però no hi havia cap retroacció.

Comentaris sobre la qualitat general de la jornada en relació amb les expectatives:

- Per la propera vegada que s'organitzin actes en què participa l'alumnat, s'hauria de mostrar com és el lloc on es realitzarà la conferència per tal que ells s'ho puguin preparar tenint en compte l'espai.
- Molt bona iniciativa! Gràcies per deixar-nos participar.
- L'espectacle va ser xulíssim!
- M'illusiona moltíssim assistir a aquestes jornades. La lectura dels documents, les aportacions dels experts, la possibilitat de recollir les idees, inquietuds, experiències dels mestres i professors està essent molt enriquidor i interessant. A veure si serveix a l'administració per escoltar, recollir i replantejar-se algunes actuacions que són clarament contraposades amb el que exposen els experts aquests dies. I continuo manifestant que no he percebut gaire innovació en les experiències que hem vist, tret d'algunes excepcions concretes.
- Tots els ponents de la taula rodona molt encertats, però el millor el senyor David Bueno.
- Se'm va fer molt curta la taula rodona; el ponents tenen molts coneixements per compartir i hauria estat bé una mica més de temps.
- Totes les intervencions, amb excepció de la de David Bueno, van estar mancades de dades contrastables i propostes concretes per al futur educatiu català. Van esdevenir opinions d'opinions sobre els defectes coneguts del sistema educatiu.
- Felicitats! És un plaer poder escoltar tot el que els alumnes tenen per dir-nos.

- M'imaginava que faríem tipus un debat, però no. Crec que la millor manera hauria sigut fer un debat entre alumnes, professors i polítics. També penso que després d'això tampoc es posarà cap remei, perquè molt parlar, però poc actuar.
- Una gran jornada, molt ben organitzada. Felicitacions.

Jornada de cloenda del 25 de març de 2017

Comentaris sobre aspectes logístics:

- Molt bona organització!
- Jornada molt útil amb continguts molt interessants.
- Gràcies per totes les aportacions dels experts.
- Correcte i Cosmocaixa molt adient.
- Quant a l'esmorzar, 4 o més.
- Cosmocaixa no està gaire ben comunicat des de tot arreu.
- Els marcs, els temes i els actors establerts pel govern a través d'Ara és demà han obviat les reivindicacions fetes des de l'escola pública i han introduït noves qüestions que obeeixen a interessos privats aliens.

Comentaris sobre les exposicions dels ponents:

- Va faltar temps perquè poguessin explicar amb més detall. Potser una exposició de 20 minuts era més realista?
- De l'exposició de la Neus Sanmartí em va sorprendre i preocupar que el seu tema, l'alumnat, fos el menys debatut, perquè considero que, per part dels docents i de les famílies, és un tema que cal debatre molt.
- Gran nivell en l'exposició dels ponents.
- Trobo que hi havia poca representació femenina.
- Visions interessants de tots els ponents, tant per la seva reflexió personal com per la devolució de les propostes i reflexions fetes sobre les seves ponències.
- En conjunt és molt il·lusionant veure aquest canvi substancial dels paràmetres educatius, l'esperit flexibilitzador en general, la importància que es dona a l'equitat i un nou valor que s'incorpora estimulant la creativitat personal de l'alumne. I molt esperançadora la implicació de tants docents i institucions. Gràcies i endavant.
- De la formació del professorat esperava una mica més sobre filosofia del mestre, projectes educatius de les facultats i exigència, tant entre els professors com dels alumnes. De l'alumnat, més concreció sobre el concepte ensenyar/aprendre. Jo puntualitzaria que la pregunta no és tant per què els nens no aprenen sinó per què molts no volen aprendre.
- La previsió del temps era massa curta.
- Alguns dels ponents han expressat no ser experts en la matèria de la seva ponència. Quins han estat els criteris per a la seva elecció com a ponents?
- No podrien haver-se triat un parell de dones expertes per equilibrar el panell de quatre ponents homes més presentador i una dona?

Comentaris sobre el debat entre els ponents, els assistents a la jornada i els participants externs:

- Era complicat contestar totes les preguntes i molts aspectes es van quedar en l'aire.
- No es podia donar resposta a la quantitat de preguntes/intervencions dels assistents.

- Les preguntes no acotaven i es van estendre tant que no es van poder respondre amb el temps que requerien. El moderador, absolutament perfecte. Crec que va donar un to distès que va amenitzar l'acte sense treure-li la seriositat necessària. Molt professional.
- Em va agradar molt que el públic pogués participar i també els vídeos. Amb tantes intervencions, però, al final no hi va haver un veritable diàleg sinó, per moments, una enumeració que potser hauria requerit una nova sessió de resposta per als ponents.
- La jornada es va fer massa densa, tant per la part de contingut dels ponents, que no van aportar la informació de manera concreta ni prioritzada, com per la part d'intervencions dels assistents: parlaven massa de temes molt específics en alguns casos i potser personalistes.
- La participació dels vídeos estava força centrada en escoles concertades; vaig trobar a faltar centres públics.
- Els que intervenim hem d'aprendre més d'aquesta competència: precisió i moderació.
- Per a mi les respostes van ser previsibles i una galleda d'aigua freda. Però ja els ho he fet saber per correu.
- Les preguntes del vídeo no es van tenir en compte.
- Es van recollir moltes preguntes en paper, que va ser molt bona idea, però el temps no va permetre que se'n contestessin la majoria.

Comentaris sobre la qualitat general de la jornada en relació amb les expectatives:

- Tot i que aquest debat està molt ben pensat i s'ha portat a terme de la millor manera possible, no ha arribat a calar en molts centres educatius, entre els quals el meu. No obstant, aquesta línia de treball és molt interessant continuar-la portant a terme perquè cal debatre molt.
- Esperava que es veurien més les conclusions estudiades arran de les tres jornades anteriors. Però em va semblar tot bé en general i molt ben organitzat.
- Poca oportunitat de la data escollida; va coincidir amb la celebració del Saló de l'Ensenyament.
- Enhorabona per la feina!
- Acompanyar els mestres en el dia a dia i facilitar la seva gran capacitat d'innovació per organitzar millor les activitats de les aules.
- En particular els números de dansa van ser extraordinaris.
- Fantàstic també el regal d'emocions estètiques que vam poder sentir amb l'actuació dels alumnes de dansa de l'Institut del Teatre!
- No va semblar que això que hem fet serveixi per alguna cosa.
- La jornada en conjunt em va resultar poc profitosa, amb cap aportació innovadora en relació amb les jornades anteriors. Molt densa i amb massa participació dels assistents que vaig trobar innecessària.
- El Xavier Graset com a moderador excel·lent. Aportava un punt d'humor i distensió, alhora que de qualitat i d'un cert coneixement de la temàtica. De fet aconseguia alleugerir la "densitat" de la jornada.
- Ara és demà ha ignorat completament aquelles qüestions que fa anys que preocupen: ni la doble xarxa escola pública-escola concertada, ni la desinversió estructural en educació pública, ni la falta creixent de places a la pública, ni el procés de privatització i mercantilització de l'educació, ni la precarització laboral dels docents, ni la segregació i el sorgiment de subxarxes dins el sistema, ni la desaparició de la gestió democràtica, ni l'externalització de la política de renovació pedagògica, ni el descens en picat de les beques menjador i

acadèmiques, ni la introducció de continguts curriculars doctrinals com l'emprenedoria o el reforç d'altres com la religió, ni el paper de la política global supranacional i d'entitats com l'OCDE... Cap d'aquestes qüestions ha esdevingut punt de partida de les discussions proposades pel Departament d'Ensenyament.